

Л.П. Лебідь, Н.В. Логутіна

ПРОБЛЕМА ПЕРЕНАВАНТАЖЕННЯ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Кафедра іноземних мов з курсом латинської мови та медичної термінології

Н. В. Логутіна (канд. пед. наук, доц.)

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна

Актуальність: Викладач у вищому закладі освіти в Україні має виконувати не тільки навчальне, але й методичне, методологічне та наукове навантаження. Перенавантаження викладачів ВЗО—важлива проблема сучасної системи освіти України.

Мета: Проаналізувати проблему перевтоми викладачів та активізувати пошук шляхів її вирішення.

Матеріали та методи: Шляхом вивчення проблеми у фахових наукових медичних виданнях, навчитися розпізнавати проблему.

Результати: Викладачі вищих навчальних закладів відчувають важку втому, а іноді й перевтому особливо наприкінці навчального року, коли навантаження та види робіт змінюються. Педагогам надається право відпустки та «безоплатної» відпустки тощо. Також кількість навантаження (робочих годин) є законодавчо змінена та не повинна перевищувати певну кількість годин на тиждень.

Залежно від характеру роботи, яку може виконувати суб'єкт діяльності, розрізняють: загальну (тобто здатність до виконання роботи в звичайних умовах), професійну (здатність до виконання роботи в певній професійній галузі), спеціальну (тобто здатність до виконання робіт у певних виробничих або кліматичних умовах — під землею, у тропіках тощо). Професійна працездатність являє собою максимальну ефективність діяльності людини при такому рівні функціональної мобілізації, яка не викликає перенапруження організму. Залежно від ступеня участі у трудовій діяльності людини м'язової або інтелектуальної сфери виділяють такі види працездатності, як переважно, розумова чи фізична.

Причини втоми можуть бути психологічними, фізіологічними, пов'язаними зі способом життя чи медичними причинами. До основних психологічних причин утоми, зокрема, належать монотонність праці, несприятливий соціально-психологічний клімат у колективі, значні інтенсивність і тривалість праці, її напруженість через підвищені виробничий ризик та небезпеку, стреси, депресивні й тривожні стани, тиск керівництва, конфлікти тощо.

Викладачі відчувають важку втому, а іноді й перевтому коли навантаження та види робіт змінюються, збільшується кількість студентів, додаються інші види діяльності (заповнення відомостей, залікових книжок та іншої необхідної документації тощо), підрахунок балів студентів, написання різного роду звітів та багато іншого, що спричиняє погане самопочуття, а іноді й хвороби педагогів.

Висновки: Справжні лідери колективу та безпосередні керівники мають усвідомлювати, що перевтома викладачів у вищому закладі освіти являє собою педагогічну та психологічну проблему, легко розпізнати працівників, що мають симптоми перевтоми та відповідно реагувати.